មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតា និងទារក(មន្ទីរពេទ្យជប៉ុន)
National Maternal and Child Health Center (NMCHC)

ការថែទាំម្តាយក្រោយសម្រាលនៅ
មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក

បង្ហាញដោយ លោកស្រីឆ្វាយ ស្វែងជាអាទី៍
រៀបរៀងដោយលោកស្រី ប៉ាន គឹមលៀង

គោលបំណង

1. ចូលរួមកាត់បន្ថយអត្រាមរណភាពនិងគ្រោះថ្នាក់របស់មាតា
2. បង្កើនទំនុកចិត្តរបស់ស្ត្រីមកលើបុគ្គលិកសុខាភិបាល
3. ចែករំលែកបទពិសោធន៍នៃលទ្ធផលសិក្សា
4. បង្ការនិងព្យាបាលទាន់ពេលវេលានូវផលវិបាកមួយចំនួន

មាតិកា

1. សេចក្តីផ្តើម
2. ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថៃទាំនិមួយៗ
3. លទ្ធផលនៃការសិក្សា
4. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន
5. អនុសាសន៍

១.សេចក្តីផ្តើម

- ក្រោយសម្រាលគឺគិតចាប់ពីទម្លាក់សុករហូតដល់៤២ថ្ងៃក្រោយសម្រាល។
- ក្រោយសម្រាលភ្លាមៗស្ត្រីត្រូវបានតាមដាន៖ រាល់១៥នាទីម្តងនៅម៉ោងដំបូងក្រោយទម្លាក់សុក រៀងរាល់៣០នាទីម្តងនៅម៉ោងទី២ រៀងរាល់ម៉ោងក្នុងម៉ោងទី៣និងម៉ោងទី៤ និងរៀងរាល់ ៤ម៉ោងក្នុងថ្ងៃដំបូង។
- ការពិនិត្យត្រូវធ្វើរៀងរាល់ថ្ងៃ រហូតដល់ថ្ងៃទី២-៣ក្រោយសម្រាល ឬមុនចាកចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។ ចាត់ទុកជាការពិនិត្យក្រោយសម្រាល (PNC0)។
- បន្ទាប់ពីចេញពីមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ការពិនិត្យក្រោយសម្រាលត្រូវធ្វើក្នុងគោលបំណងផ្តល់នូវកញ្ចប់សេវាថែទាំសុខភាពទាំងមាតានិងទារកតាមពេលវេលាកំណត់ចំនួន៣ដង។

(ពិធីសារជាតិគ្រប់គ្រងគ្លីនិកមាតុភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យបង្អែក ២០២០)

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនិមួយៗ

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី១	ថ្ងៃទី៧ក្រោយសម្រាល	• យកសញ្ញាជីវិត (សម្ពាធឈាម ជីពចរ កម្តៅ ចង្វាក់ដង្ហើម) • ពិនិត្យដោះនិង ក្បាលដោះរកមើល(លាសដោះ ប្រេះក្បាលដោះ ក្រហមនៅផ្នែកណាមួយ) • ស្ទាបស្បូន តើមានសភាពមូលនិងរឹងឬទេ? ប្រៀបធៀបកំពូលស្បូនទៅនឹងឆ្អឹងថ្ងាស (Pubis) តើស្បូនរួមតូចសមស្របឬទេ? (ប្រាកដថាគ្មានទឹកនោមក្នុងប្លោកនោម) • មើលយោនីនិងប៉េរីណេដើម្បីរក ការរហែក ហើម ខ្ទុះឬការហូរទឹកនោមដោយឯកឯង

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនីមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី១	ថ្ងៃទី៧ក្រោយសម្រាល	• មើលកំណាត់ទ្រាប់គូថឬសំឡីអនាម័យ ដើម្បីមើលការធ្លាក់ឈាមនិងកករឈ្លោក(ក្លិន និងបរិមាណ) • បញ្ជូនម្តាយទៅចុះឈ្មោះនៅសេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (ART site)ដើម្បីទទួលបានឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (ក្នុងករណីគាត់មិនទាន់បានទទួលការព្យាបាលសោះ) • ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយសុទ្ធ ជួយម្តាយដាក់ទីតាំងបីបំបៅ និងបៅផ្អឹបជាប់នឹងដោះ ។

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនិមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី១	ថ្ងៃទី៧ក្រោយសម្រាល	• ផ្តល់ប្រឹក្សា/អប់រំអំពី អនាម័យខ្លួនប្រាណ ការលាងដៃមុនពេលហូបអាហារ/បំបៅកូន/ប៉ះពាល់កូន អាហារូបត្ថម្ភម្តាយ ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ ការថែទាំផ្ចិត សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្រោយពេលសម្រាល ការពន្យារកំណើត • ធ្វើការណាត់ជួបសម្រាប់ការពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី២ និងរំលឹកម្តាយឱ្យយកមកជាមួយនូវ សៀវភៅសុខភាពមាតា ប័ណ្ណសមធម៌ ឬ ប័ណ្ណអាទិភាព ប័ណ្ណរីង អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬប័ណ្ណសំគាល់ផ្សេងៗ • កត់ត្រាព័ត៌មាននិងសេវាផ្សេងៗដែលបានផ្តល់ទៅក្នុងបញ្ជីកត់ត្រា និងសៀវភៅសុខភាពមាតា

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនិមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី២	ថ្ងៃទី១៤ក្រោយសម្រាល	• យកសញ្ញាជីវិត (សម្ពាធឈាម ជីពចរ កម្តៅ ចង្វាក់ដង្ហើម) • វាយតម្លៃភាពស្លេកស្លាំងឡើងវិញ/ការលេបថ្នាំជាតិដែក • ប្រសិនបើស្ត្រីមិនបានមកទទួលការពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី១ ត្រូវបញ្ជូនម្តាយទៅចុះឈ្មោះនៅសេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (ART site)ដើម្បីទទួលបានឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍(ក្នុងករណីគាត់មិនទាន់បានទទួលការព្យាបាលសោះ)

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនីមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យ ក្រោយ សម្រាល លើកទី២	ថ្ងៃទី១៤ក្រោយ សម្រាល	• ផ្តល់ប្រឹក្សា/អប់រំអំពី អនាម័យខ្លួនប្រាណ ការលាងដៃមុនពេលហូប អាហារ/បំបៅកូន/ប៉ះពាល់កូន អាហារូបត្ថម្ភម្តាយ ការបំបៅកូនដោយ ទឹកដោះម្តាយ សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្រោយពេលសម្រាលទាំងម្តាយ/កូន ការពន្យារកំណើត • ធ្វើការណាត់ជួបសម្រាប់ការពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី៣ និងរំលឹក ម្តាយឱ្យយកមកជាមួយនូវ សៀវភៅសុខភាពមាតា ប័ណ្ណសុខភាព ប័ណ្ណសមធម៌ ឬប័ណ្ណអាទិភាព ប័ណ្ណរីង អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬប័ណ្ណ សំគាល់ផ្សេងៗ • កត់ត្រាព័ត៌មាននិងសេវាផ្សេងៗដែលបានផ្តល់ទៅក្នុងបញ្ជីកត់ត្រា និង សៀវភៅសុខភាពមាតា

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនីមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្ដល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី៣	កូនមានអាយុ១ខែកន្លះ	• យកសញ្ញាជីវិត (សម្ពាធឈាម ជីពចរ កម្ដៅ ចង្វាក់ដង្ហើម) • វាយតម្លៃភាពស្លេកស្លាំងឡើងវិញ/ការលេបថ្នាំជាតិដែក • ប្រសិនបើស្ត្រីមិនបានមកទទួលការពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី២ ត្រូវបញ្ជូនម្ដាយទៅចុះឈ្មោះនៅសេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (ART site)ដើម្បីទទួលបានឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍(ក្នុងករណីគាត់មិនទាន់បានទទួលការព្យាបាលសោះ)

២.ពេលវេលានៃការមកពិនិត្យនិងជំហាននៃការថែទាំនិមួយៗ(ត)

សេវាកម្ម	ពេលវេលា	កញ្ចប់សេវាដែលត្រូវផ្តល់
ពិនិត្យក្រោយសម្រាលលើកទី៣	កូនមានអាយុ១ខែកន្លះ	• ផ្តល់ប្រឹក្សា/អប់រំអំពី អនាម័យខ្លួនប្រាណ ការលាងដៃមុនពេលហូបអាហារ/បំបៅកូន/ប៉ះពាល់កូន អាហារូបត្ថម្ភម្តាយ(គ្មានការតមអាហារ គ្មានការប្រើស្រាថ្នាំ) ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ក្រោយពេលសម្រាល • ផ្តល់ការពិគ្រោះពិភាក្សា និងផ្តល់មធ្យោបាយពន្យារកំណើតទំនើបសមស្រប និងតាមតម្រូវការ • កត់ត្រាព័ត៌មាននិងសេវាផ្សេងៗដែលបានផ្តល់ទៅក្នុងបញ្ជីកត់ត្រា សៀវភៅសុខភាពមាតា

៣.លទ្ធផលនៃការសិក្សា

យោងតាមរបាយការណ៍បានធ្វើការសិក្សាលើស្ត្រីមកសម្រាលកូននៅមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក រយៈពេល៥ខែគិតពីថ្ងៃទី១ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ខែឧសភាឆ្នាំ២០២៤៖

- សម្រាលសរុប= 3583
  - សម្រាលដោយវះកាត់= 1646
  - សម្រាលដោយបូម= 72
  - សម្រាលធម្មតា= 1473
  - សម្រាលកូនបញ្ច្រាស= 48
  - សម្រាលកូនភ្លោះ= 25
  - សម្រាលមិនគ្រប់ខែ= 318

❖ កូនកើតរស់=3525 កូនស្លាប់=94

៣.១.ស្ត្រីដែលបានមកពិនិត្យក្រោយសម្រាលនៅមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក

ដំណាក់កាលពិនិត្យ	ចំនួនស្ត្រី	ភាគរយ
ពិនិត្យលើកទី១	1451	
ពិនិត្យលើកទី២	1028	
ពិនិត្យលើកទី៣	512	
សរុប	2991	80% នៃសម្រាលសរុប3583នាក់

ក្នុងនោះមានស្ត្រីសម្រាលនៅមណ្ឌល និងមន្ទីរពេទ្យផ្សេងៗចំនួន116 នាក់

៣.២.អាសយដ្ឋានរបស់ស្ត្រីដែលមកពិនិត្យ

- ភ្នំពេញ= 923
- ខេត្ត= 2068

៣.៣.មធ្យោបាយមកពិនិត្យ

- យានជំនិះផ្ទាល់ខ្លួន= 1986
- តាក់ស៊ី/ម៉ូតូកង់បី= 1005

៣.៤.ស្ត្រីមកពិនិត្យតាមរយៈ

- ឆ្មបទូរស័ព្ទអញ្ជើញមកពិនិត្យ= 2844
- មកពិនិត្យដោយខ្លួនឯង=147

៣.៥.ស្ត្រីមានប្រើប័ណ្ណសុខភាព

- ប.ស.ស = 1709
- សមធម៌ =357
- បង់ប្រាក់ =911
- អនុគ្រោះ =14

៣.៦.បញ្ហាដែលបានរកឃើញពេលស្ត្រីមកពិនិត្យ

បញ្ហា	មូលហេតុ	អន្តរាគមន៍	លទ្ធផល
ក្តៅខ្លួន>38អង្សា=10នាក់	-២ នាក់សល់កំទេចសុក -៦នាក់ក្លាយរោគថ្នេរវះកាត់ -២ ប៉េរីណេក្លាយរោគ	សម្រាកពេទ្យ	ជាសះស្បើយ
ថ្នេរប៉េរីណេ =09 នាក់	មិនជាប់	ថៃទាំនៅផ្ទះនិងណាត់ជួបជាបន្ត	ជាសះស្បើយ
សម្ពាធឈាមឡើង 140/100 =06នាក់	មានប្រវត្តិក្រឡាភ្លើងមុនសម្រាល	ណាត់ជួបជាបន្តបន្ទាប់	ធូរស្បើយ/តាមដាន

៣.៧.មតិយោបល់និងសំណូមពររបស់ស្ត្រី

- សប្បាយចិត្តឆ្ងបរាក់ទាក់បានល្អ=2721នាក់/2991
- មិនសូវសប្បាយចិត្ត=270នាក់/2991 (ពិបាកធ្វើដំណើរឆ្ងាយអស់ថវិកាច្រើន)
- ការពិនិត្យមានផលល្អខ្លាំង=2480នាក់/2991
- ខ្ញុំនឹងចែករំលែកដល់ស្ត្រីផ្សេងៗទៀតអោយមកពិនិត្យ=227នាក់/2991
- ៥០ភាគរយនៃស្ត្រីមកពីខេត្ត(2068)សុំពិនិត្យលើកក្រោយធ្វើនៅមណ្ឌលឬមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតផ្ទះ ព្រោះចំណាយលុយអស់ច្រើននិងចំណាយពេលយូរ

៤.សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

យោងតាមករណីសិក្សាដែលបានរកឃើញ បានអោយដឹងថា ស្ត្រីក្រោយសម្រាលកូនមិនអោយលើស៤២ថ្ងៃត្រូវមកពិនិត្យក្រោយសម្រាលពងដោយចាំបាច់ ព្រោះបញ្ហាដែលបានរកឃើញដូចជា**ក្តៅខ្លួន ផ្ទេរប៉េរីណេមិនជាប់ និង សម្ពាធឈាមឡើងចំនួន** សុទ្ធតែជាកត្តាគ្រោះថ្នាក់អាចដល់ស្លាប់បានប្រសិនបើស្ត្រីមិនបានទទួលការព្យាបាលបានត្រឹមត្រូវ។

ម៉្យាងវិញទៀតស្ត្រីមានអារម្មណ៍កក់ក្តៅនិងមានទំនុកចិត្តនិងពេញចិត្តឆ្លបនូវការយកចិត្តទុកដាក់ពីសុខភាពរបស់គាត់ដោយមានការអញ្ជើញតាមទូរស័ព្ទឲ្យគាត់អោយមកពិនិត្យសុខភាព។

ចំពោះស្ត្រីដែលសម្រាលឆ្ងាយពីផ្ទះឃើញថា៥០ភាគរយចង់ពិនិត្យក្រោយសម្រាលនៅជិតផ្ទះគាត់វិញ។

៥.អនុសាសន៍

យោងតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានឆ្នបដែលផ្ដល់សេវានៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលត្រូវ៖

- ដឹងពីពេលវេលាដែលស្ត្រីត្រូវមកពិនិត្យក្រោយសម្រាលជាទៀងទាត់
- សួរពីអារម្មណ៍របស់ស្ត្រីដើម្បីបំពេញនូវតម្រូវការរបស់គាត់តាមដែលអាចធ្វើបាន
- ប្រាប់ស្ត្រីអោយទៅពិនិត្យក្រោយសម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាពឬមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតផ្ទះគាត់បាន
- ពិនិត្យស្ត្រីយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ទើបអាចរកសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ឃើញដើម្បីជួយអន្តរាគមន៍ទាន់ពេល
- ណាត់ឬបញ្ជាក់ពីថ្ងៃខែដែលត្រូវមកពិនិត្យក្រោយសម្រាលមុនពេលស្ត្រីចេញពីមន្ទីរពេទ្យ
- ទូរស័ព្ទប្រាប់ទៅស្ត្រីរំលឹកពីថ្ងៃដែលត្រូវមកពិនិត្យ

ឯកសារយោង

-ពិធីសារជាតិគ្រប់គ្រងគ្លីនិកមាតុភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់២០២០

-កញ្ចប់សេវាពេលមានផ្ទៃពោះ សម្រាល និងក្រោយសម្រាល(១០០០ថ្ងៃ)

- របាយការណ៍ NMCHC ថ្ងៃទី1ខែ1-ថ្ងៃទី31ខែ5/2024

សូមអរគុណ